

Ἄαπη εἶνιν δίμονας κὶ πλάνους τοῦ θανάτου
ὄντας φνιγρώση 'ς τὴν καρδίαν, ριζώνει χάν τὸν βάτον
(χάν = ὥσαν) Λυκ. (Λιβύσσ.)

Σὰ βάρη ὁ διάλογος τῇ γρά κὶ ὁ δαίμονας τὸ γέρο,
ἐτότεσάς, πονλλάκι μιν, κοδά μιν δὰ σὲ φέρω
Κρήτ.

Ὁ δαίμονας κὶ ὁ διάλογος ἦτανε δυὸ συνδέκνοι
κ' ἦσαν γαί σὺ τσιράκι δως κ' ἐμάθαινες τῇ δέχνη
αὐτόθ.

Ἡ πρώτη μ' ἀγαπητικιά μου ζήτησε λεμόνι
κὶ ὥστε νὰ βγῶ 'ς τὴν λεμονιά τῇ βῆραν οἱ δαιμόνοι
αὐτόθ.

Ὁ ἔρωτας εἶν' δαίμονας τσ' ἀνθρώπους δαιμονίζει,
τσὶ φρόνιμους κάνει λωλοὺς, τσὶ κουζουλοὺς φουρκίζει
Κρήτ. (Μόδ.)

Ἄν εἶσαι διάβος, διάβαινε, κὶ ἂν εἶσαι δαῖμος, φεύγα,
μὰ 'μέν' ἢ Ἀρετοῦσα μου εἶναι 'ς τὰ ξένα χέρια
Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Πανδρεῖς γυρεῖγουν οἱ τρελ-λές, τόδ δαίμονάν δους θέλον,
ὀπῶχουσιν δὴλ-λευτεριὰν τξαὶ τήσ-σκλαβιάγ γυρεῖγουν
Μεγίστ.

Τσ' ἐτσεινος τοῦ φλαιμόνου ὁ γιὸς τὰ μαῦρα φορεμένος
ἀπὸν τήπ-πόρταμ-μας περνᾷ, γὰ νὰ μᾶς προσκαλέσῃ
Κάρπ.

Ἀλεύριδ-δέμ-μου δώσασιμ - μόνου - μου δῶκαρ - ρύζ-ζιν,
ὁ δαίμονας ἀφ' τὸρ Ραμὸ μέσα τους νὰ καθίσῃ
(Ραμὸς = ὄν. τοποθεσίας κειμένης εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ
ἡφαιστείου τῆς νήσου) Νίσυρ.

Ὡρες μου φαίνεσ' οὐρανὸς κὶ ὦρες μου συν-νεφχιάζ-ζεις
κὶ ὦρες μου λέγ' ὁ λογισμὸς τίνος δαιμόνου μοιιάζ-ζεις
αὐτόθ.

Ἡ μάνα σου ἢ δέγνονμη πὺν θὰ σκυλλουγαβγίξῃ,
θὰ γκαστρουθῇ τὸν δαίμονα, τὰ φίδια θὰ γυνήσῃ
Θεσσ. (Τρίκερ.)

Τὰ ζήλινι κὶ δαίμονας βουλειέτ' νὰ τὰ χουρίσῃ.
Μὴ μᾶς χουρίξῃς, δαίμονα, κὶ μὴ μᾶς ξιαμονιάξῃς
Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐχει τὰ μάγια 'ς τὰ μαλλιά, τὸν δαίμονα 'ς τὰ φρύδια,
ἔχει κὶ τὸν παράδεισον ἀνάμισα 'ς τὰ στήθια
Μακεδ. (Χαλάστρ.)

Ἀτότες γὰ ὁ δαίμονας ἀπέσου μιν ἐμπαίνει (Κερασ.)
Πόντ. Συνών. βερζεβούλης, δαίμονας, διά-
βολος, διάτανος, ἐξαποδῶ, ἐωσφόρος, σα-
τανᾶς, σκατογέννης, σκατόφωλος, σκα-
τοβλιάρης, τραγογέννης, τρικέρης. β) Ἡ
τύχη, ὁ καλὸς δαίμων Κρήτ.: Γितσικός ἦτονε ὁ δαίμονας
του (τὸν ἠνόνησεν ἡ τύχη) Ἐτσά μου λέει ὁ δαίμονας μου
νὰ σ' ἀφήσω.

Β) Μεταφ. 1) Ὁ κακός, ὁ διεστραμμένος καὶ εὐφυῆς ἄμα
ἄνθρωπος κοιν. καὶ Πόντ. Τσακων.: Αὐτὸς εἶναι δαίμονας
κοιν. Ἔναι δὰ δαίμονας μὲ τρεῖς νορὲς (εἶναι παμπόνηρος)
Σκῦρ. Γίνῃ δὰ δαίμονας ἀπ' τὰ Γιούρα (συνών. μὲ τὴν προη-
γουμ.) αὐτόθ. Μὴν δὰ βάλ-λης μ' εὐτόν δόδ-δαίμονα Κῶς
Ἐνὶ ἓνα δαίμονα ἔντερι π' ἐσ' ὀροῦ (εἶναι ἓνας πονηρὸς
αὐτός, πὺν βλέπει) Τσακων. || Ἄσμ.

Γειτόνισσες δαιμόνισσες, χωρὶς νὰ ἰδῇτε, λέτε,
τὸν ἄνθρωπο μέσ' 'ς τὴν φωτιά ρίχνετε καὶ τὸν καίτε

Στερελλ. (Παρνασ.) 2) Ὁ ζωηρός, δραστήριος, εὐφυῆς καὶ
ἀτίθασος σύνθηθ. καὶ Τσακων.: Εἶναι δαίμονας, δὲν τὸν πιά-
νει κανένας 'ς τὴν ἐξυπνάδα σύνθηθ. Εἶναι ἓνας δαίμονας πολὺ
ξυπνός, ἀπὸ τὴν νύκτα βγάζει βούτουρα Ἴων. (Σμύρν.) Τὸ
ἓνα παιδί τσῇ Ἀνεστασιᾶς εἶναι τετραπέρατος δαίμονας
Μῆλ. Αὐτὸς εἶναι δαίμονας γραμμένος Μακεδ. (Βλάστ.) Τρα-
νὸς δαίμονας εἰσι τέλους πάντων Μακεδ. (Βόιον) Τήρα οὐ
δαίμονας δὲ 'σ' χάξ' Εὐβ. (Ἄκρ.) Ἐν γάθεται ὁ δαίμονας
Χίος (Βροντ.) Ὁρα, τσ' ἐμ' ποῖον ὁ δαίμονα! (κοίταξε, τί
κάμνει ὁ δαίμονας!) Τσακων. Ἐκάναι ἔτοι οἱ δαιμόνοι τὰ
καμπζία τὰ Βγενού (ἦλθαν ἐκεῖνοι οἱ δαίμονες, τὰ παιδιὰ
τῆς Εὐγενίας) αὐτόθ. Γὰ ἐστάπα ἔνι δαίμονα ἔντερι (διὰ
τοιαῦτα εἶναι ἱκανώτατος αὐτός) αὐτόθ. Τοῦ π'δὶ ἦταν δαί-
μονας 'ς τὴν γνώσ' Θράκ. Σωστός δαίμονας ἔναι τὸ παιδί
του (πολὺ ἄτακτον) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Ἐμ-μου 'γροικᾷ
ὁ δαίμονας Σύμ. Σύνχασε, πρὲ δαίμονα! αὐτόθ. Παιὶν εἶ-
ναι εὐτό; ἓνας δαίμονας εἶναι, ἐσ' σολαγιάζ-ζει (= ἡσυ-
χάζει) Κῶς 3) Ἐπὶ γυναικῶν ἡ ζωηρά καὶ βασανιστικὴ κατὰ
τὰς ἐρωτικὰς τῆς σχέσεις Θεσσ. (Συκαμν. κ.ά.) Θράκ. Λευκ.
Πελοπν. (Βούρβουρ. Γορτυν. Κίτ. Λιγούρ. Μάν. Μαντίν.
Σκορτσιν.) Σίφν. Σκῦρ.: Ἄσμ.

Γειτόνισσα, δαιμόνισσα, ὅπου μὲ δαιμονίζεις
καὶ δὲ μ' ἀφίνεις νὰ χαρῶ, μόνο μὲ βασανίζεις
Θράκ.

Γειτόνισσα, δαιμόνισσα, κακιά γειτονοπούλα,
ὅπου 'ρτα καὶ δὲ μ' ἀνοιξες τὴν βίσω πορτοπούλα
Λευκ. κ.ά. 4) Ἐπὶ ζώου, τὸ ἀτίθασον, τὸ προκαλοῦν ζημίας
πολλαχ: Σύμμασέ τον τοῦ δαίμονα Ἡπ. (Ζαγόρ.) Ἐγρέ-
μισε τοὺς τοίχους ὁ δαίμονας, δέσ' του τὰ π'όδ'α Πελοπν.
(Κίτ. Μάν.)

Γ) Τὸ θηλ. 1) Ἡ σύζυγος τοῦ διαβόλου Πελοπν. (Λάστ.):
Ἐκεῖ 'ς τὸ ρέμα, πὸ διὰ, ἦρε τὴν δαιμόνιν κ' ἐκοιλοπό-
ναγε (ἐκ παραμυθ.) 2) Ἡ μάγισσα Πελοπν. (Κλειτορ.): Τρέ-
χουνε 'ς τίς δαιμόνισσες, πὺν ξέρουνε ἀπὸ μάγια. 3) Ἡ ἐνο-
χλοῦσα, ἡ πειράζουσα Μύκ.: Ἄλλοι, ἡ δαιμόνα εἶδα μου
κάθ'.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Δαίμονας καὶ ὡς ἐπών. Κρήτ. ὑπὸ
τὸν αὐτὸν δὲ τύπ. καὶ ὡς παρωνύμ. Ἀθῆν. Μακεδ. (Χαλκιδ.)
καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Καλάβρυτ.), ἐπίσης ὑπὸ τὸν τύπ.
ὁ Δαίμονας τῆς Καμένης Θήρ.

δαιμονέας ἐπίθ. Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Κρώμν. Τραπ.
Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. δαίμονας καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-έας. Διὰ τὸν σχηματισμὸν βλ. Ἀνθ. Παπαδόπ., Ἀρχ.
Πόντ. 15 (1950), 7.

1) Ὁ κατεχόμενος ὑπὸ δαιμονίων, ὁ δαιμονισμένος ἐνθ'
ἀν.: Ἄσμ.

Κόρ', ἡ ἀγάπ' σ' ἐποῖκε με ζαντὸν καὶ δαιμονέαν
καὶ 'ς σὰ ραδία λάσκονμαι καὶ 'ς σὰ κοιλάδα μένω
(ἡ ἀγάπη σου, κόρη, μ' ἔκανε τρελλὸν καὶ δαιμονισμένον
καὶ εἰς τὰ βουνὰ γυρίζω καὶ εἰς τίς κοιλάδες διανυκτερεύω)
Πόντ. (Χαλδ.)

Κόρ', ἡ ἐγάπ' σ' ἐποῖκε με ζαντὸν καὶ δαιμονέαν,
ἐποῖκε με κρασόποτον καὶ ρακομεθυστέαν
Πόντ. (Κερασ.)

Κι ὁ μαῦρος πού 'τονε τρελλός, τρελλός καὶ δαιμονέας,
ἐκεῖ πού 'ποδοχτύπεσεν, ἐνοῖγεν τὸ μνημόριον
Πόντ.(Τραπ.) 2) 'Ο πονηρός, ὁ κατεργάτης Πόντ. (Τραπ.)

δαιμονερός ἐπίθ. ἐνιαχ. διμουνιρός Σάμ.

'Εκ τοῦ οὐσ. δ α ἰ μ ο ν α ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ε ρ ό ς.
Δαιμόνιος ἐνθ' ἄν.

δαιμονεύω Πελοπν.(Μαρθ.) διμουνεύον Στερέλλ.(Ἄρ-
τοτ.) δομαινέω Καππ.

'Εκ τοῦ οὐσ. δ α ἰ μ ο ν α ς. 'Ο τύπ. δ ο μ α ι ν ε ύ ω ἐξ
ἀντιμεταθέσεως.

Δαιμονίζομαι, τρελλαίνομαι ἐνθ' ἄν. : Τώρα διμόνιψιν ἡ
κόσμον, εἵμαστι χειρότεροι Στερέλλ. (Ἄρτοτ.) Δομαι-
νεύτη! (ἐτρελλάθη) Καππ. || Ἄσμ.

Λέν ἔχω τί παρδύεται, | ἡ σκύλλα δαιμονεύεται,
μόν' ἔχω πὼς μ' ἐκάλεσε, | κουμπάρα μὲ προσκάλεσε
ὦχ, τὰ στέφανα ν' ἀλλάξω | καὶ νὰ μὴν ἀναστενάξω
Πελοπν. (Μαρθ.)

δαιμονιά ἡ, Ἡπ. (Ραδοβύζ.) Χίος κ.ά.—Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ οὐσ. δ α ἰ μ ο ν α ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ι ά.
'Η πονηρία, ἡ ζωηρότης ἐνθ' ἄν.: "Ὅλο δαιμονιές εἶσαι
Χίος. Συνών. δ ι α β ο λ ι ά.
'Η λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Λακων.)

δαιμονιακά ἐπίρρ. Λεξ. Δημητρ. κ.ά.

'Εκ τοῦ ἐπίθ. δ α ι μ ο ν ι α κ ό ς.

1) Κατὰ τρόπον πονηρόν, κακὸν ἐνθ' ἄν.: 2) Μεταφ., εὐ-
φύως, κατὰ τρόπον ἐφευρετικόν, ἰδίως ἐπὶ κακοῦ ἐνθ' ἄν.

δαιμονιακός ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ. κ.ά.

Τὸ 'Ελληνιστ. ἐπίθ. δ α ι μ ο ν ι α κ ό ς.

Α) Κυριολ. 1) 'Ο σχετικὸς πρὸς τοὺς δαίμονας, ὁ ἀναφε-
ρόμενος εἰς τοὺς δαίμονας ἐνθ' ἄν.: Πρόληψις δαιμονιακή
Λεξ. Δημητρ. 2) Οὐδ. οὐσ., ὁ δαίμονας Λεξ. Δημητρ.: Μπῆ-
καν μέσα του δαιμονιακά.

Β) Μεταφ. 1) 'Ο δαιμόνιος, ὁ εὐφυής, ὁ ἐπινοητικὸς ἰδίως
ἐπὶ κακοῦ ἐνθ' ἄν.: Δαιμονιακός 'ς τίς ραδιοργάνειες Λεξ.
Δημητρ. 2) 'Ο ἐμπαθής, ὁ κακός, ὁ ἐξ ὀργῆς μανιώδης
Λεξ. Δημητρ.

δαιμονιάρης ἐπίθ. Αἴγιν. Θράκ. Κάρπ. Κορσ. Κρήτ.
(Κίς. Σέλιν.) Κύθν. Μύκ. Νάξ. (Ἄπύρανθ.) Πελόπν. (Γορ-
τυν. Καλάβρυτ. Μάν. Στεμν. κ.ά.) Ρόδ. Χίος — Μ. Φιλήντ.,
Γλωσσογν. Β, 121 — Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. Βλαστ., 399
Δημητρ. διμουνιάρ'ς Α. Ρουμελ. (Καρ.) Ἡπ. (Δωδών.
Μελιγγ. κ.ά.) Θεσσ. (Ζαγορ.) Θράκ. (Αἴν.) Λέσβ. Μακεδ.
(Ἄλυμπ. κ.ά.) Σάμ. λαιμονιάρης Προπ. (Μαρθ.) Θηλ.
δαιμονιαρὲ Δ. Κρήτ. δαιμονιαρὰ Α. Κρήτ.

Τὸ Βυζαντ. ἐπίθ. δ α ι μ ο ν ι ά ρ η ς.

1) 'Ο μανιακός, ὁ δαιμονισμένος ἐνθ' ἄν.: Βρὲ διμουνιάρ',
ἐμουριασμένι, πάλ' ἐν εἰσι, βρέ, μὴ τὰ καλὰ σ'; Λέσβ.

Μ' αὐτὴ θὰ τὰ βάλης; εἶναι μιὰ δαιμονιαρὰ, ἔχε τὰ μέδε σου
(= τὸν νοῦ σου) Α. Κρήτ. || Παροιμ.

'Ο τρελλὸς τὸ δαιμονιάρη σὰν τὰ μάτια του τὸν ἔχει
(ἐπὶ συμπαθείας ἐκδηλουμένης μεταξὺ ὁμοίων) Αἴγιν.
|| Αἰνίγμ.

'Αναχαίνει μαλλιαρὸς καὶ μπαίνει δαιμονιάρης
(ὁ ἀσκὸς πληρούμενος οἴνου) Χίος. Στραβανάποδος πατέραρ,
πανέμορφος γιὸς καὶ δαιμονιάρης ἔγγονος (τὸ κλῆμα, ἡ
σταφυλή, ὁ οἶνος) Χίος. Τὸ αἰνίγμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ.
|| Ἄσμ.

Καὶ δαιμονιάρης κι ἂν γενῶ καὶ τὰ βουνὰ κι ἂν πάρω,
τὴ θυγατέρα π' ἀγαπῶ γυναικα θὰ τὴν πάρω
Πελοπν.

Τὸ βλέμμα σου τὸ ταπεινὸ καὶ τ' ἄσπρο σου ποδάρι,
αὐτὰ τὰ δυὸ μ' ἐκάμασι λωλὸ καὶ δαιμονιάρη
Νάξ. (Ἄπύρανθ.)

Τὰ μάτια σου μὲ κάνουνε τρελλὴ τσαὶ δαιμονιάρα
τσαὶ πὰ νὰ λύσω τὸ στισοῖνί τσ' ἐγὼ λυῶ τὰ μιτάρια
Μύκ.

'Ο ἔρωτάς σου μ' ἔκαμε λωλὸ καὶ δαιμονιάρη,
ὥστα νὰ πιᾶσω τὸ χαρτί, πέφτει τὸ καλαμάρι
Κάρπ. 2) Μεταφ., ὁ εὐφυής καὶ δραστήριος Πελοπν. (Γορ-
τυν.): 'Η ἀδύνατη γῆ θέλει νοικοκύρη δαιμονιάρη.

'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. 'Σ τ' Διμουνιάρ' Ἡπ.
(Δωδών. Μελιγγ.) 'Σ τοῦ Δαιμονιάρη τὸ Σπήλιο Δ. Κρήτ.

δαιμονίζω πολλαχ. καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Τραπ. κ.ά.)
δαιμονίζ-ζω Κάλυμν. Κῶς Μεγίστ. Ρόδ. κ.ά. δαιμονίδζω
Σύμ. δαιμονίντζω Ἀστυπ. Λέρ. Σίφν. κ.ά. δαιμονίζω Καππ.
(Ἄραβάν.) δαιμονίζου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) διμουνίζου
Θράκ. (Σαρεκκλ.) Λέσβ. Μακεδ. (Βογατσ. Σισάν. Χαλκιδ.)
κ.ά. διμουν-νίνου Λυκ. (Λιβύσσ.) δαιμονίζουρ ἐνι Τσακων.
(Πραστ. κ.ά.) δαιμονῶ Α. Κρήτ. Ἀόρ. ἐδαιμονίξα Πόντ.
ἐδαιμόν'τσα Πόντ.(Τραπ. κ.ά.) Μέσ. καὶ Παθ. δαιμονίζομαι
σύνθηθ. καὶ Καππ. (Σινασσ.) δαιμονίζ-ζομαι Κῶς Μεγίστ.
Ρόδ. κ.ά. δαιμονίζουμαι πολλαχ. διμουνίζουμι σύνθηθ. βορ.
ἰδιωμ. δαιμονιδζομαι Σύμ. δαιμονίντζομαι Ἀστυπ. Κάρπ.
Λέρ. Σίφν. κ.ά. δαιμονίγουμε Πόντ. (Χαλδ. κ.ά.) δαιμο-
νίουμε Πόντ. (Χαλδ.) δαιμονίσκομαι Πόντ. (Οἶν.) δαιμονί-
σκομαι Πόντ.(Τραπ. Χαλδ.) δαιμονισκούμενερ ἐνι Τσακων.
'Αόρ. ἐδαιμονίγα Πόντ. (Χαλδ. κ.ά.) ἐδαιμονίστα Πόντ.
(Οἶν. Τραπ. κ.ά.) Μετοχ. δαιμονιγμένος Πόντ. (Τρίπ.)
διμουντζ'μένους Μακεδ. (Βογατσ.) δαιμονισμένο Καππ.
(Ἄραβάν.)

Τὸ ἀρχ. δ α ι μ ο ν ι ζ ω.

Α) Ἐνεργ. 1) Πειράζω, ἐρεθίζω, ἐξοργίζω, τινὰ πολλαχ.
καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Τραπ. κ.ά.) Τσακων. (Πραστ. κ.ά.):
Μὴ μὲ δαιμονίζης πρωτ-πρωτ.Μέρα δὲν περνᾶ, πού νὰ
μὴ μὲ δαιμονίσης πολλαχ. Κάθε πρωτ' μ' αὐτὸ τὸ ψαλίδι
τσάκ-τσάκ μὲ δαιμονίζεις Ἀθῆν. Πουλὸ μὴ διμουνίζ' αὐ-
τὸ τοῦ πιδί, μὰ δὲ ξέρω, πειὰ μέρα θὰ 'ν' αὐτὴ, πού θὰ τοῦ
πιᾶσουν κι θὰ τοῦ πιᾶσ' λαχτάρα Μακεδ. (Βογατσ.) Σίντας
ἐρθ' αὐτὸς οὐ ἄνθρουπους, μὴ διμουνίζ' αὐτόθ. Κάθι μέρα
τοὺν διμουνίζ' Μακεδ. (Σισάν.) Μὴ μὴ διμουνίης ἄλλον, σ'
λέου, θιγόν' κι φέγα Ἡπ. (Κουκούλ.) Ἀντιφέρσου κ' ἐσὺ νὰ
τὸν δαιμονίσης Πελοπν. (Ἀρχαδ.) Μὴ δαιμονίγης με Πόντ.
Μὴ δαιμονίζερε τὸ καμπζὶ ἐκιοῦ (μὴ πειράζης το παιδί ἐσὺ)

